

KAS IR BIOLOGISKĀ DROŠĪBA CŪKU NOVIETNĒS UN KAS JĀIEVĒRO, LAI PASARGĀTU CŪKU NOVIETNI NO ĀFRIKAS CŪKU MĒRA

Āfrikas cūku mēra (ĀCM) 22. jūlijā izsludinātās ārkārtējās situācijas teritorija - Alojas novads, Mazsalacas novads, Rūjienas novads, Naukšēnu novads, Valkas novads, Burtnieku novads, Kocēnu novads, Beverīnas novads, Strenču novads, Priekuļu novads, Raunas novads, Smiltenes novads, Apes novads, Alūksnes novads, Viļakas novads, Balvu novads, Rugāju novads, Baltinavas novads, Kārsavas novads un Rēzeknes novada Audriņu, Bērzgales, Dricānu, Gaigalavas, Ilzeskalna, Kantinieku, Lendžu, Nagļu, Nautrēnu, Ozolmuižas, Rikavas, Sakstagala, Strūžānu un Vērēmu pagasts

Bioloģiskā drošība ir pasākumu komplekss, kuru ievērojot, dzīvnieku turētājs var pasargāt savus dzīvniekus no saslimšanas ar infekcijas slimībām un maksimāli samazināt infekcijas slimību izplatīšanos apkārtējā teritorijā

Bioloģiskās drošības pasākumi:

- ✓ Cūkas turiet slēgtās novietnēs, ja nepieciešams, tās nožogojiet, lai nepieļautu mājdzīvnieku saskari ar savvaļas vai klaiņojošiem dzīvniekiem! Cūkas nedrīkst turēt āra aplokos!
- ✓ Cūku novietnē jāveic regulāra tīrišana, dezinfekcija, tajā nedrīkst būt grauzēji un insekti. Par nepieciešamo pasākumu nodrošināšanu, tajā skaitā dezinfekcijas līdzekļu iegādi un grauzēju iznīcināšanu atbild cūku turētājs.
- ✓ Kūtsmēsli jāsavāc un jāuzglabā vietās, no kurām tie nenoplūst apkārtējā vidē!
- ✓ Nedrīkst pieļaut nepiederošu personu, mīļdzīvnieku, klaiņojošu un savvaļas dzīvnieku piekļuvi dzīvnieku turēšanas vietai.
- ✓ Novietnē līdz minimumam jāsamazina apmeklētāju skaits, jāveic apmeklētāju reģistrācija. Gadījumos, kad apmeklētāji tiek ielaisti, tie jānodrošina ar vienreizējās lietošanas aizsargapgārbu un aizsargapaviem.
- ✓ Pie ieejas novietnē jānovieto dezopaklāji, bet pie iebrauktuvēs novietnes teritorijā – dezobarjeras!
- ✓ Jāierīko vieta, kur uzglabāt dzīvnieku izcelsmes blakusprodukta (nobeigušos dzīvniekus, subproduktus)! Tā var būt atsevišķa telpa, konteiners, saldētava vai ūdens necaurlaidīga tvertne/trauki, atkarībā no novietnē esošo dzīvnieku skaita un iegūto dzīvnieku izcelsmes blakusprodukta daudzuma. Vietai ir jābūt pēc iespējas tuvāk novietnes iebrauktuvei un tādai, lai pie tās nevar piekļūt nepiederošas personas, savvaļas dzīvnieki, putni un grauzēji!
- ✓ Vietai, kur glabājas dzīvnieku barība, jābūt tīrai! Jāseko, lai tur nesavairojas grauzēji.
- ✓ Novietnē, visiem tajā strādājošajiem, jāievēro iekšējās kārtības noteikumi un higiēna: veicot cūku aprūpi, jālieto aizsargapgārbi un aizsargapavi, kurus var lietot tikai dzīvnieku turēšanas vietā!
- ✓ Novietnes teritorijā atļauts pārvietoties tikai ar saimniecībai piederošiem transportlīdzekļiem, izņemot barības piegādes un dzīvnieku izcelsmes blakusprodukta savākšanas transportu.
- ✓ Pakaišiem lietojiet materiālu, kas nevar nonākt vai nav bijis saskarē ar meža cūkām!
- ✓ Sekojiet līdzi cūku veselības stāvoklim un nekavējoties informējiet veterinārārstu, ja cūkas izskatās neveselas vai ir nobeigušās!

Cūku turētājiem, kuru novietnes atrodas 22. jūlijā izsludinātās ĀCM ārkārtējās situācijas teritorijā, **līdz šī gada 7. augustam** jāievieš un jānodrošina minētie biodrošības pasākumi. Ja tie netiks nodrošināti, tad **līdz 2014. gada 7.septembrim jāveic visu novietnē esošo cūku nokaušana**.

Pirms nokaušanas dzīvnieku īpašniekam jāinformē praktizējošs veterinārāsts, kurš nojems asins paraugus laboratoriskai izmeklēšanai un veiks dzīvnieka klinisko izmeklēšanu. Pēc negatīvu laboratorisko analīžu rezultātu saņemšanas, jāinformē PVD inspektors par rezultātiem un jāvienojas par dzīvnieku nokaušanas dienu. Noteiktajā dienā tiek veikta cūku pirmskaušanas apskate, pēc cūku nokaušanas – pēckaušanas ekspertīze. Pēc visu cūku nokaušanas dzīvnieks paraksta apņemšanos savā novietnē gadu neturēt cūkas, un par nokautajām (Lauksaimniecības datu centrā reģistrētajām) cūkām saņems kompensāciju.

Atbildes uz Jūs interesējošiem jautājumiem par biodrošības pasākumu ieviešanu katrā konkrētajā saimniecībā sniegs PVD speciālisti.

Kontaktinformācija:

PVD ĀCM „karstais telefons” – **20260400** katru dienu no plkst. 8:00 līdz plkst. 21:00

Mājas lapa: www.pvd.gov.lv, jautājumus varat uzdot sadaļā „Diskusijas”

PVD Ziemeļvidzemes pārvalde Raiņa ielā 21, Valmierā, tālr. 64207313, 64207930, e-pasts: Ziemeļvidzeme@pwd.gov.lv

PVD Austrumvidzemes pārvalde Lauku ielā 5, Gulbenē, tālr. 64471105, 64473039, e-pasts: Austrumvidzeme@pwd.gov.lv

PVD Ziemeļlatgales pārvalde Liepu iela 33, Rēzekne, tālr. 64622160, 64622177, e-pasts: Ziemellatgale@pwd.gov.lv

ĀFIRIKAS CŪKU MĒRIS – KAS JUMS JĀZINA

Āfrikas cūku mēra (ĀCM) 22. jūlijā izsludinātās ārkārtējās situācijas teritorija (izņemot karantīnas aizsardzības un uzraudzības zonu): Alojas novads, Mazsalacas novads, Rūjienas novads, Naukšēnu novads, Valkas novads, Burtnieku novads, Kocēnu novads, Beverīnas novads, Strenču novads, Priekuļu novads, Raunas novads, Smiltenes novads, Apes novads, Alūksnes novads, Viļakas novads, Balvu novads, Rugāju novads, Baltinavas novads, Kārsavas novads un Rēzeknes novada Audriņu, Bērzgales, Dricānu, Gaigalavas, Ilzeskalna, Kantiniekū, Lendžu, Nagļu, Nautrēnu, Ozolmuižas, Rikavas, Sakstagala, Strūžānu un Vērēmu pagasts

MĀJAS CŪKU TURĒTĀJIEM

- Reģistrējiet dzīvniekus Lauksaimniecības datu centra (LDC) datu bāzē! Kompensāciju varēs saņemt tikai tad, ja novietne un cūkas ir reģistrētas LDC datu bāzē.
- Par kompensācijām zaudējumu gadījumā, sazinieties ar Lauku atbalsta dienestu (LAD)!
- Lai nepakļautu riskam cūku novietni, ievērojiet biodrošības pasākumus:
  - Cūkas turiet slēgtās novietnēs, ja nepieciešams, tās nožogojiet, lai nepieļautu mājdzīvnieku saskari ar savvaļas vai kraiņojošiem dzīvniekiem! Cūkas nedrīkst turēt āra aplokos!
  - Cūku novietnē jāveic regulāra tīrīšana, dezinfekcija, tajā nedrīkst būt grauzēji un insekti. Par nepieciešamo pasākumu nodrošināšanu, tajā skaitā dezinfekcijas līdzekļu iegādi un grauzēju iznīcināšanu atbild cūku turētājs.
  - Kūtsmēlsi jāsavāc un jāuzglabā vietās, no kurām tie nenoplūst apkārtējā vidē!
  - Nedrīkst pieļaut nepiederošu personu, kraiņojošu un savvaļas dzīvnieku piekluvi dzīvnieku turēšanas vietai. Novietnē līdz minimumam jāsamazina apmeklētāju skaits, jāveic apmeklētāju reģistrācija. Gadījumos, kad apmeklētāji tiek ielaisti, tie jānodrošina ar vienreizējās lietošanas aizsargapgārbi un aizsargapavīem.
  - Pie ieejas novietnē jānovieto dezopaklāji, bet pie iebrauktuvēs novietnes teritorijā – dezobarjeras!
  - Jāierīko vieta, kur uzglabāt dzīvnieku izcelmes blakusproduktus (nobeigušos dzīvniekus, subproduktus)! Tā var būt atsevišķa telpa, konteiners, saldētava vai ūdens necaurlaidīga tvertne/trauki, atkarībā no novietnē esošo dzīvnieku skaita un iegūto dzīvnieku izcelmes blakusproduktu daudzuma. Vietai ir jābūt pēc iespējas tuvāk novietnes iebrauktuvei un tādai, lai pie tās nevar piekļūt nepiederošas personas, savvaļas dzīvnieki, putni un grauzēji!
  - Vietai, kur glabājas dzīvnieku barība, jābūt tīrai! Jāseko, lai tur nesavairojas grauzēji.
  - Novietnē, visiem tajā strādājošajiem, jāievēro iekšējās kārtības noteikumi un higiēna: veicot cūku aprūpi, jālieto aizsargapgārbi un aizsargapavi, kurus var lietot tikai dzīvnieku turēšanas vietā!
  - Novietnes teritorijā atļauts pārvietoties tikai ar saimniecībai piederošiem transportlīdzekļiem, izņemot barības piegādes un dzīvnieku izcelmes blakusproduktu savākšanas transportu.
  - Sekojet līdzi cūku veselības stāvoklim un nekavējoties informējiet veterinārārstu, ja cūkas izskatās neveselas vai ir nobeigušās!

Ja bioloģiskās drošības pasākumi šajā teritorijā netiek nodrošināti līdz 7. augustam, tad līdz š.g. 7.septembrim dzīvnieku īpašniekam jāveic visu novietnē esošo cūku sugars dzīvnieku nokaušana.

IEDZĪVOTĀJIEM

- Sargājiet novadu, pagastu un cūku turētāju saimniecību no slimībām:**
  - Iebraucot Latvijā no trešajām valstīm, nevediet dzīvnieku izcelmes pārtikas produktus: gaļu un gaļas produktus, pienu un piena produktus! Tie tiks konfiscēti un nodoti iznīcināšanai!
  - Viesojoties saimniecībā, kur tiek turētas mājas cūkas, neejiet pie tām kūti!
  - Dodoties mežā ogot vai sēņot, kā arī apmeklējot tūrisma vietas, nemietiet sviestmaižu vai citu pārtikas produktu atkritumus mežā vai cejmālā!
  - Pēc sēnošanas, ogošanas vai pastaigas pa mežu notīriet un nomainiet apģērbu un apavus!
  - Ja uz un no meža esat devies ar velosipēdu vai auto, atgriežoties mājās ar ūdeni noskalojiet pārvietošanās līdzekļu riteņus!
  - iegādājieties gaļu un gaļas produktus legālās tirdzniecības vietās!

MEDNIEKIEM

- Par nomedīto meža cūku informējiet PVD un Valsts meža dienestu (VMD).
- Medību laikā neizmantojet medību suņus, lai neveicinātu meža cūku pārvietošanos!
- Par atrastu nobeigušos meža cūku nekavējoties sazinieties ar PVD, lai noņemtu paraugu laboratoriskajai izmeklēšanai!
- Neveiciet medījumu pirmapstrādi un uzglabāšanu lauksaimniecības dzīvnieku novietnē!
- Neatstājiet mežā medījumu blakusproduktus - dzīvnieku iekšējos orgānus un ādas!
- Neizbarojet medījumu blakusproduktus un atliekas mājdzīvniekiem!
- Mazgājiet un dezinficējiet medību aprīkojumu, apavus, apģērbu un auto transportu!
- Lietojiet pārtikā tikai termiski pietiekami apstrādātu meža cūkas gaļu!

SLIMĪBA NAV BĪSTAMA CILVĒKIEM UN CITU SUGU DZĪVNIEKIEM!

Pastāstiet šo informāciju kaimiņiem, kolēgiem, draugiem un ciemiņiem! Būsim atbildīgi kopā un katrs to ievērosim!

www.pvd.gov.lv, PVD Ziemeļvidzemes pārvalde Raiņa ielā 21, Valmierā, tālr. 64207313, 64207930, e-pasts: Ziemeļvidzeme@pvd.gov.lv,
PVD Austrumvidzemes pārvalde Lauku ielā 5, Gulbenē, tālr. 64471105, 64473039, e-pasts: Austrumvidzeme@pvd.gov.lv,
PVD Ziemeļlatgales pārvalde Liepu iela 33, Rēzekne, tālr. 64622160, 64622177, e-pasts: [Ziemellatgale@pvd.gov.lv](mailto>Ziemellatgale@pvd.gov.lv)

PVD ĀCM „karstais telefons” – 20260400 katru dienu no plkst. 8:00 līdz 21:00

